

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 7ης Δεκεμβρίου 2010*

Στην υπόθεση T-49/07,

Sofiane Fahas, κάτοικος Mielkendorf (Γερμανία), εκπροσωπούμενος από τον F. Zillmer, δικηγόρο,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου αρχικώς από τον M. Bishop, την E. Finnegan και τον S. Marquardt, στη συνέχεια, από τους Bishop, J.-P. Hix και Finnegan,

καθού-εναγομένου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

υποστηριζόμενο από

την **Ιταλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από την I. Brunì, επικουρούμενη από τον G. Albenzio, avvocato dello Stato,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο, αφενός, να ακυρωθεί μερικώς η πλέον πρόσφατη απόφαση 2008/583/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και για την κατάργηση της αποφάσεως 2007/868/ΕΚ (ΕΕ L 188, σ. 21), στο μέτρο που αυτή αφορά τον προσφεύγοντα-ενάγοντα (στο εξής: προσφεύγων), καθώς και να υποχρεωθεί το Συμβούλιο να μην περιλαμβάνει πλέον το όνομα του προσφεύγοντος στις μελλοντικές αποφάσεις του ελλείψει αμετάκλητης δικαστικής αποφάσεως και, αφετέρου, να καταβληθεί στον προσφεύγοντα χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová, πρόεδρο, K. Jürimäe και S. Soldevila Fragoso (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: K. Andoná, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 10ης Νοεμβρίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το νομικό πλαίσιο

- ¹ Στις 28 Σεπτεμβρίου 2001, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: Συμβούλιο Ασφαλείας) εξέδωσε το ψήφισμα 1373 (2001) για τον καθορισμό των στρατηγικών για την με κάθε μέσο καταπολέμηση της τρομοκρατίας και, ειδικότερα, της χρηματοδοτήσεώς της. Το άρθρο 1, στοιχείο c, του ψηφίσματος αυτού ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι όλα τα κράτη δεσμεύουν αμελλητί τα κεφάλαια και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή οικονομικούς πόρους των προσώπων που τέλεσαν ή αποπειρώνται να τελέσουν τρομοκρατικές πράξεις, τις διευκολύνουν ή συμμετέχουν σ' αυτές, των οντοτήτων που ανήκουν στα πρόσωπα αυτά ή ελέγχονται από αυτά, και των προσώπων και οντοτήτων που ενεργούν εξ ονόματος ή βάσει εντολής των προσώπων και οντοτήτων αυτών.
- ² Στις 27 Δεκεμβρίου 2001, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κρίνοντας ότι ήταν αναγκαία η ανάληψη δράσεως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα για την εφαρμογή του ψηφίσματος 1373 (2001) του Συμβουλίου Ασφαλείας, βάσει των υποχρεώσεων που υπέχουν τα κράτη μέλη της δυνάμει του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

εξέδωσε, δυνάμει των άρθρων 15 ΕΕ και 34 ΕΕ, την κοινή θέση 2001/930/ΚΕΠΠΑ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 90) και την κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ για την εφαρμογή ειδικών μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 93).

- 3 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της κοινής θέσεως 2001/931, η κοινή αυτή θέση εφαρμόζεται «στα πρόσωπα, ομάδες και οντότητες που ενέχονται σε τρομοκρατικές πράξεις και τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα».

- 4 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931, ο κατάλογος του παραρτήματος καταρτίζεται βάσει ακριβών πληροφοριών ή στοιχείων του σχετικού φακέλου, τα οποία αποδεικνύουν ότι έχει ληφθεί απόφαση από αρμόδια αρχή έναντι συγκεκριμένων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων, είτε η εν λόγω απόφαση αφορά την έναρξη ανακριτικών πράξεων ή την άσκηση ποινικής δίωξης για τρομοκρατική πράξη ή για την απόπειρα τελέσεως, τη συμμετοχή ή τη διευκόλυνση μιας τέτοιας πράξεως, βάσει σοβαρών και αξιόπιστων αποδείξεων ή ενδείξεων, είτε καταδίκη για τέτοιες πράξεις. Ως «αρμόδια αρχή» νοείται δικαστική αρχή ή, εάν οι δικαστικές αρχές δεν έχουν καμία αρμοδιότητα επί του ζητήματος αυτού, ισοδύναμη αρμόδια αρχή στον εν λόγω τομέα.

- 5 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, τα ονόματα των προσώπων και οντοτήτων τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος εξετάζονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η διατήρησή τους στον κατάλογο εξακολουθεί να είναι δικαιολογημένη.

- 6 Κατά τα άρθρα 2 και 3 της κοινής θέσεως 2001/931, η Κοινότητα, ενεργούσα εντός των ορίων των εξουσιών που της απονέμει η Συνθήκη ΕΚ, αποφασίζει τη δέσμευση των κεφαλαίων και των άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος και διασφαλίζει ότι δεν τίθενται, αμέσως ή εμμέσως, στη διάθεση τέτοιων προσώπων, ομάδων ή οντοτήτων κεφάλαια, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή οικονομικοί πόροι ή χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.
- 7 Στις 27 Δεκεμβρίου 2001, το Συμβούλιο, κρίνοντας ότι ήταν αναγκαία η έκδοση κανονισμού για την εφαρμογή σε κοινοτικό επίπεδο των μέτρων που περιγράφονται στην κοινή θέση 2001/931, εξέδωσε, βάσει των άρθρων 60 ΕΚ, 301 ΕΚ και 308 ΕΚ, τον κανονισμό 2580/2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 70). Από τον κανονισμό αυτόν προκύπτει ότι, υπό την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που επιτρέπει, δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια που βρίσκονται στην κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή οντότητας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 2, παράγραφος 3. Ομοίως απαγορεύεται να τίθενται στη διάθεση αυτών των προσώπων, ομάδων ή οντοτήτων, κεφάλαια ή χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, καταρτίζει, αναθεωρεί και τροποποιεί τον κατάλογο των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων επί των οποίων εφαρμόζεται ο εν λόγω κανονισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφοι 4 έως 6, της κοινής θέσεως 2001/931.
- 8 Ο αρχικός κατάλογος των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων επί των οποίων εφαρμόζεται ο κανονισμός 2580/2001 καταρτίστηκε με την απόφαση 2001/927/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Δεκεμβρίου 2001, για την κατάρτιση του καταλόγου που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 (ΕΕ L 344, σ. 83).

- 9 Έκτοτε, το Συμβούλιο εξέδωσε διάφορες κοινές θέσεις και αποφάσεις περί ενημέρωσης των καταλόγων που περιλαμβάνονται στην κοινή θέση 2001/931 και στον κανονισμό 2580/2001.

Ιστορικό της διαφοράς

- 10 Ο προσφεύγων S. Fahas, είναι Αλγερινός υπήκοος, ο οποίος κατοικεί από το έτος 1990 στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στις δε 18 Σεπτεμβρίου 2003 τέλεσε γάμο με Γερμανίδα υπήκοο.
- 11 Ο ανακριτής Νεαπόλεως (Ιταλία) εξέδωσε προσωρινό ένταλμα συλλήψεως κατά του προσφεύγοντος στις 9 Οκτωβρίου 2000. Με το εν λόγω ένταλμα, ο προσφεύγων κατηγορείται για συμμετοχή σε συνωμοσία με σκοπό τη δημιουργία στην Ιταλία πυρήνα της ομάδας «Al-Takfir και Al-Hijra» (Al Takfir Wal Hijra), η οποία δραστηριοποιείται στην Αλγερία από το έτος 1992 και υποστηρίζει τρομοκρατικές δραστηριότητες, καθώς και τη διακίνηση όπλων και τη νόθευση εγγράφων υπέρ τρομοκρατικών ομάδων της Αλγερίας. Με διάταξη της 30ής Μαΐου 2008, ο Giudice dell'udienza preliminare del Tribunale di Napoli παρέπεμψε τον προσφεύγοντα σε δίκη ενώπιον του δικαστικού σχηματισμού του ιδίου δικαστηρίου, με την κατηγορία της τελέσεως τεσσάρων ποινικών αδικημάτων, εκ των οποίων τα τρία συνδέονταν με την ανωτέρω τρομοκρατική οργάνωση.
- 12 Με την κοινή θέση 2002/976/ΚΕΠΠΑ, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την ενημέρωση της κοινής θέσεως 2001/931 και την κατάργηση της κοινής θέσεως 2002/847/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 337, σ. 93), το Συμβούλιο ενημέρωσε τον κατάλογο των προσώπων,

ομάδων και οντοτήτων επί των οποίων εφαρμόζεται η κοινή θέση 2001/931. Στο σημείο 1 του παραρτήματος της κοινής θέσεως 2002/976 περιλαμβάνεται για πρώτη φορά το όνομα του προσφεύγοντος ως εξής:

«FAHAS, Sofiane Yacine, γεννηθείς στις 10.09.1971 στο Αλγέρι της Αλγερίας (Μέλος της al-Takfir και al-Hijra)».

- 13 Μετά τις 12 Δεκεμβρίου 2002, εκδόθηκαν πολλές αποφάσεις οι οποίες περιλάμβαναν το όνομα του προσφεύγοντος στον κατάλογο του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 (στο εξής: επίμαχος κατάλογος) και οι οποίες συνεπάγονταν, μεταξύ άλλων, τη δέσμευση των κεφαλαίων του. Επιβάλλεται η παράθεση των αποφάσεων εκείνων που αποτέλεσαν αντικείμενο των εξελίξεων μεταξύ των διαδίκων στην παρούσα υπόθεση.
- 14 Στις 12 Δεκεμβρίου 2002, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2002/974/ΕΚ για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και την κατάργηση της απόφασης 2002/848/ΕΚ (ΕΕ L 337, σ. 85). Με το άρθρο 1 της απόφασης 2002/974, το όνομα του προσφεύγοντος περιελήφθηκε στον επίμαχο κατάλογο.
- 15 Στις 2 Απριλίου 2004, το Συμβούλιο εξέδωσε την κοινή θέση 2004/309/ΚΕΠΠΑ, σχετικά με την ενημέρωση της κοινής θέσεως 2001/931 και την κατάργηση της κοινής θέσεως 2003/906/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 99, σ. 61). Το όνομα του προσφεύγοντος περιλαμβάνεται στον συνημμένο κατάλογο. Κατά την ίδια ημερομηνία, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2004/306/ΕΚ για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και την κατάργηση της απόφασης 2003/902/ΕΚ (ΕΕ L 99, σ. 28).

- 16 Με την απόφαση 2006/379/ΕΚ, της 29ης Μαΐου 2006, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και την κατάργηση της αποφάσεως 2005/930/ΕΚ (ΕΕ L 144, σ. 21), το όνομα του προσφεύγοντος εξακολουθεί να περιλαμβάνεται στον επίμαχο κατάλογο.
- 17 Με την απόφαση 2006/1008/ΕΚ, της 21ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 (ΕΕ L 379, σ. 123, διορθωτικό ΕΕ 2007, L 150, σ. 16), το Συμβούλιο αποφάσισε ότι ορισμένα άλλα πρόσωπα, ομάδες και οντότητες έπρεπε να συμπεριληφθούν στον επίμαχο κατάλογο της αποφάσεως 2006/379, χωρίς την κατάργησή της. Το όνομα του προσφεύγοντος δεν περιλαμβάνεται στην απόφαση 2006/1008.
- 18 Με την απόφαση 2008/583/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και την κατάργηση της αποφάσεως 2007/868/ΕΚ (ΕΕ L 188, σ. 21, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το όνομα του προσφεύγοντος περιλαμβάνεται εκ νέου στον επίμαχο κατάλογο.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 19 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 20 Φεβρουαρίου 2007, ο προσφεύγων άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 20 Η προσφυγή έβαλλε αρχικώς κατά της αποφάσεως 2002/848 και όλων των αποφάσεων που εκδόθηκαν εφεξής, συμπεριλαμβανομένης της αποφάσεως 2006/1008.

- 21 Ο προσφεύγων προέβη, στις 30 Μαρτίου 2007, σε διόρθωση του δικογράφου της προσφυγής του, βάλλοντας πλέον μόνον κατά της αποφάσεως 2006/1008.
- 22 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Ιουνίου 2007, το Συμβούλιο προέβαλε, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ένσταση απαραδέκτου. Με διάταξη του της 22ας Σεπτεμβρίου 2008, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου, αποφάσισε τη συνεξέταση της ενστάσεως απαραδέκτου και της ουσίας της υποθέσεως.
- 23 Την 1η Οκτωβρίου 2008, το Πρωτοδικείο ζήτησε από τον προσφεύγοντα, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, να διευκρινίσει εάν επιθυμεί να προσαρμόσει τα αιτήματα και τους λόγους που προέβαλε, λαμβανομένης υπόψη της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Στις 17 Οκτωβρίου 2008, ο προσφεύγων προσάρμοσε τα αιτήματά του, στρεφόμενος πλέον με την προσφυγή του μόνον κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 24 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 2 Απριλίου 2009, η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε να παρέμβει στην υπό κρίση υπόθεση προς στήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου. Με διάταξη της 14ης Μαΐου 2009, και αφού άκουσε τους διαδίκους, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε την παρέμβαση αυτή κατ' εφαρμογή του άρθρου 116, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας.

25 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, στο μέτρο που τον αφορά, και να την κηρύξει ανεφάρμοστη επ' αυτού·

- να υποχρεώσει το Συμβούλιο να μην περιλαμβάνει πλέον το όνομα του προσφεύγοντος στις μελλοντικές αποφάσεις του οι οποίες θα εκδοθούν μετά την προσβαλλόμενη απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001, ελλείψει αμετάκλητης δικαστικής απόφασεως που να δέχεται ότι είναι μέλος της «Al-Takfir» και της «Al-Hijra» ή ότι στηρίζει την τρομοκρατία με οποιονδήποτε άλλο τρόπο·

- να υποχρεώσει το Συμβούλιο να του καταβάλει χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, η οποία δεν δύναται να είναι κατώτερη του ποσού των 2 000 ευρώ·

- να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

26 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

- να απορρίψει ως αβάσιμη την προσφυγή του προσφεύγοντος με αίτημα την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως·

- να απορρίψει ως απαράδεκτη ή, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη την αγωγή αποζημιώσεως του προσφεύγοντος·

- να απορρίψει ως απαράδεκτο το αίτημα του προσφεύγοντος να υποχρεωθεί το Συμβούλιο να μην περιλαμβάνει το όνομα του προσφεύγοντος στις μελλοντικές αποφάσεις του·

- να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

27 Η Ιταλική Δημοκρατία στηρίζει τα αιτήματα του Συμβουλίου.

Σκεπτικό

1. *Επί της προσφυγής ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως*

Επί του παραδεκτού

Επί του αιτήματος να υποχρεωθεί το Συμβούλιο να μην περιλαμβάνει το όνομα του προσφεύγοντος στις μελλοντικές αποφάσεις του

28 Το Συμβούλιο προβάλλει το απαράδεκτο του αιτήματος του προσφεύγοντος, το οποίο συνίσταται, κατ' ουσίαν, στην υποχρέωση του Συμβουλίου να μην περιλαμβάνει το όνομα του προσφεύγοντος σε μελλοντικούς καταλόγους, εάν δεν εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση που να δέχεται ότι ο προσφεύγων υποστηρίζει την τρομοκρατία.

- 29 Το αίτημα αυτό πρέπει να ερμηνευθεί ως αίτημα με το οποίο ζητείται να υποχρεωθεί το Συμβούλιο σε ορισμένη πράξη ή παράλειψη. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο προσφυγής βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να απευθύνει εντολές στα θεσμικά όργανα (βλ., συναφώς, διάταξη του Πρωτοδικείου της 29ης Νοεμβρίου 1993, T-56/92, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1267, σκέψη 18, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-74/94, T-75/94, T-384/94 και T-388/94, European Night Services κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3141, σκέψη 53).
- 30 Ως εκ τούτου, το αίτημα να απευθυνθεί η ανωτέρω διαταγή στο Συμβούλιο πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής κατά της αρχικώς προσβαλλομένης αποφάσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 31 Το Συμβούλιο εκτιμά ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη ως προς το αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως 2006/1008, διότι η εν λόγω απόφαση δεν αφορά ατομικώς τον προσφεύγοντα, καθόσον το όνομά του δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα. Το Συμβούλιο εκτιμά ότι η απόφαση 2006/1008 δεν καταργεί την απόφαση 2006/379, αλλά απλώς προσθέτει ορισμένα ονόματα στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στη

δεύτερη απόφαση, η οποία παραμένει σε ισχύ. Κατά το Συμβούλιο, η προσαρμογή των αιτημάτων ουδόλως ασκεί επιρροή στο απαράδεκτο της αρχικής προσφυγής.

32 Ο προσφεύγων διατείνεται ότι η προσφυγή που άσκησε κατά της αποφάσεως 2006/1008 είναι παραδεκτή, διότι η απόφαση αυτή τον αφορά ατομικώς, μολοντί δεν περιέχει ρητή αναφορά στο όνομά του. Ο προσφεύγων εκτιμά ότι η απόφαση 2006/1008 διευρύνει τον κατάλογο που περιλαμβάνει το παράρτημα της αποφάσεως 2006/379.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

33 Το Συμβούλιο προβάλλει το απαράδεκτο της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως 2006/1008, για τον λόγο ότι το όνομα του προσφεύγοντος δεν περιλαμβάνεται σ' αυτή. Επιβάλλεται, όντως, η διαπίστωση ότι η απόφαση 2006/1008 δεν περιέχει ρητή αναφορά στο όνομα του προσφεύγοντος. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξετασθεί αν η απόφαση αυτή τον αφορά αμέσως και ατομικώς. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο πλην του αποδέκτη μιας αποφάσεως δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η απόφαση αυτή το αφορά ατομικώς, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, παρά μόνον αν το θίγει λόγω ορισμένων χωριστών ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και, εκ του λόγου τούτου, το εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, σ. 942).

34 Κατ' αρχάς, πρέπει να σημειωθεί ότι η απόφαση 2006/1008 δεν καταργεί την απόφαση 2006/379, αλλά προσθέτει ορισμένα φυσικά και νομικά πρόσωπα στον κατάλογο που περιλαμβάνει η δεύτερη απόφαση.

- 35 Η εξέταση του παραδεκτού της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της απόφασεως 2006/1008 πρέπει να γίνει υπό το πρίσμα δύο βασικών εκτιμήσεων. Πρώτον, το Συμβούλιο οφείλει να επανεξετάζει τον επίμαχο κατάλογο τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931. Δεύτερον, από τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της απόφασεως 2006/1008 προκύπτει ότι η απόφαση αυτή συμπληρώνει τον κατάλογο της αποφάσεως 2006/379 χωρίς να προβαίνει σε κατάργησή της. Με την απόφαση αυτή εκφράζεται η βούληση του Συμβουλίου να παραμείνει το όνομα του προσφεύγοντος στον επίμαχο κατάλογο, με αποτέλεσμα τη διατήρηση της δεσμεύσεως των κεφαλαίων του. Καθόσον το όνομα του προσφεύγοντος περιλαμβάνεται στην απόφαση 2006/379 πρέπει, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι και η απόφαση 2006/1008 τον αφορά αμέσως και ατομικώς.
- 36 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Συμβούλιο και ότι πρέπει να κριθεί παραδεκτή η προσφυγή όσον αφορά την απόφαση 2006/1008, σύμφωνα με τη νομολογία Othman (απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουνίου 2009, T-318/01, Othman κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-1627, σκέψη 53). Ως εκ τούτου, πρέπει να κριθεί, επίσης, παραδεκτό το αίτημα προσαρμογής των αιτημάτων της 17ης Οκτωβρίου 2008 και να γίνει δεκτό ότι η υπό κρίση προσφυγή αφορά τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπως αναγνωρίζουν οι διάδικοι και σημειώθηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

Επί της ουσίας

- 37 Οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος μπορούν να συνοψισθούν σε δύο λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αντλείται από προσβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων του και έλλειψη αιτιολογίας και ο δεύτερος αντλείται από πλάνη εκτιμήσεως και κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους του Συμβουλίου.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων και έλλειψη αιτιολογίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

³⁸ Ο προσφεύγων φρονεί ότι η κατοχύρωση των δικαιωμάτων άμυνας σκοπεί στην εξασφάλιση της προσήκουσας ασκήσεως του δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας. Ο κανονισμός 2580/2001 και η κοινή θέση 2001/931, στην οποία παραπέμπει ο εν λόγω κανονισμός, δεν προβλέπουν διαδικασία κοινοποίησεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και των ενοχοποιητικών στοιχείων που οδήγησαν στο να περιληφθεί το όνομα του προσφεύγοντος στον επίμαχο κατάλογο. Ο κανονισμός αυτός δεν προβλέπει ούτε προγενέστερη ή μεταγενέστερη ακρόαση του ενδιαφερομένου, η οποία θα μπορούσε να καταλήξει στην απάλειψη του ονόματός του από τον επίμαχο κατάλογο. Ο προσφεύγων εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι ουδόλως είχε τη δυνατότητα να αμυνθεί έναντι της συμπεριλήψεως του ονόματός του στον επίμαχο κατάλογο. Ο προσφεύγων είναι της γνώμης ότι με την επιβληθείσα με την προσβαλλόμενη απόφαση δέσμευση των κεφαλαίων του επιβλήθηκαν οικονομικές και χρηματοοικονομικές κυρώσεις. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα δικαιώματα άμυνας συνιστούν θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου, η οποία πρέπει να γίνεται σεβαστή σε κάθε περίπτωση.

³⁹ Το ψήφισμα 1373 (2001) του Συμβουλίου Ασφαλείας δεν ορίζει καμία διαδικασία για την προσβολή των μέτρων της δεσμεύσεως κεφαλαίων. Εναπόκειται στα κράτη μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών να προσδιορίζουν συγκεκριμένα ποια είναι τα πρόσωπα, οι ομάδες και οι οντότητες των οποίων τα κεφάλαια πρέπει να δεσμευθούν κατ' εφαρμογή του ψηφίσματος αυτού. Εφόσον απαιτείται μία κατά διακριτική ευχέρεια εκτίμηση της Κοινότητας, τα κοινοτικά όργανα οφείλουν, κατ' αρχήν, να σέβονται τα δικαιώματα άμυνας των ενδιαφερομένων (απόφαση του Πρωτοδικείου

της 12ης Δεκεμβρίου 2006, T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2006, σ. II-4665, στο εξής: απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψεις 101 επ.).

- 40 Επιπροσθέτως, η έκδοση αποφάσεως για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 προσβάλλει το δικαίωμα του προσφεύγοντος να τύχει της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας των δικαιωμάτων που αντλεί από την κοινοτική έννομη τάξη. Δεν του γνωστοποιήθηκαν οι συγκεκριμένοι λόγοι που δικαιολογούν τη συμπερίληψη του ονόματός του στον επίμαχο κατάλογο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ασκήσει επωφελώς προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.
- 41 Ο προσφεύγων επικαλείται το άρθρο 253 ΕΚ, το οποίο επιβάλλει στο Συμβούλιο την υποχρέωση να αιτιολογεί τις πράξεις του. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι αιτιολογημένη. Κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση αιτιολογήσεως βλαπτικών πράξεων σκοπεί στην παροχή επαρκών πληροφοριών στον ενδιαφερόμενο, ο οποίος πρέπει να είναι σε θέση να διαπιστώσει αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει από ελάττωμα. Μόνο κατ' αυτόν τον τρόπο δύναται ο ενδιαφερόμενος να επαληθεύσει αν μπορεί να αμφισβητήσει το κύρος της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, και το δικαστήριο δύναται να ασκήσει τον έλεγχό του νομιμότητας (απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 2003, C-199/99 P, Corus UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-11177, σκέψη 145). Επιπροσθέτως, η βλαπτική πράξη δεν κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα. Τέλος, ο προσφεύγων εκτιμά ότι η εκ μέρους του Συμβουλίου αναφορά στην ανακριτική διαδικασία που κινήθηκε εις βάρος του στην Ιταλία δεν συνιστά επαρκή αιτιολογία.
- 42 Για κάθε ενδεχόμενο, ο προσφεύγων προβάλλει ότι η παραπομπή στο άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και στο άρθρο 1, παράγραφοι 4 και 6, της κοινής θέσεως 2001/931 δεν συνιστά επαρκή αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 43 Απαντώντας σε γραπτή ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, ο προσφεύγων προβάλλει προσβολή γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου απορρέουσα από το δικαίωμα για δίκαιη δίκη, το δικαίωμα για αμερόληπτο δικαστή, την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας και το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, τα οποία προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), χωρίς περαιτέρω ανάπτυξη. Τέλος, με το υπόμνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων προβάλλει το γεγονός ότι απαγορεύεται να εργαστεί.
- 44 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την παρεμβαίνουσα, αμφισβητεί το σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε ο προσφεύγων προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 45 Κατά πάγια νομολογία, τα θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των γενικών αρχών του δικαίου των οποίων την τήρηση διασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής. Προς τούτο, το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο εμπνέονται από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και από τα στοιχεία που παρέχουν οι διεθνείς πράξεις περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, για τις οποίες έχουν συνεργαστεί ή στις οποίες έχουν προσχωρήσει τα κράτη μέλη. Η ΕΣΔΑ ενέχει, συναφώς, ιδιαίτερη σημασία (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 2007, C-305/05, *Ordre des barreaux francophones et germanophone* κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-5305, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 46 Από τη νομολογία προκύπτει, επίσης, ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου είναι προϋπόθεση της νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων (γνώμη του Δικαστηρίου της 28ης Μαρτίου 1996, 2/94, Συλλογή 1996, σ. I-1759, σκέψη 34) και ότι δεν μπορούν να γίνουν δεκτά στην Κοινότητα μέτρα ασυμβίβαστα προς τον σεβασμό των δικαιωμάτων αυτών (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουνίου 2003,

C-112/00, Schmidberger, Συλλογή 2003, σ. I-5659, σκέψη 73 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

47 Όσον αφορά τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας, κατά πάγια νομολογία, σε κάθε διαδικασία που κινείται κατά προσώπου και μπορεί να καταλήξει σε βλαπτική γι' αυτό πράξη, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου και πρέπει να διασφαλίζεται, ακόμη και αν δεν υπάρχει καμία ρύθμιση σχετικά με την εν λόγω διαδικασία. Η αρχή αυτή απαιτεί κάθε πρόσωπο στο οποίο μπορεί να επιβληθεί κύρωση να είναι σε θέση να γνωστοποιεί επωφελώς την άποψή του σε σχέση με τα εις βάρος του προβαλλόμενα στοιχεία προς στήριξη της κυρώσεως (βλ. απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 91 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

48 Στο πλαίσιο αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, η γενική αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας επιβάλλει, εκτός αν αντιτίθενται υπέρτεροι λόγοι απόμεινοι της ασφαλείας της Κοινότητας ή των κρατών μελών της ή της διαμορφώσεως των διεθνών σχέσεών τους, να κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο τα επιβαρυντικά στοιχεία, κατά το μέτρο του δυνατού, είτε ταυτοχρόνως με την έκδοση της αρχικής αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων είτε το συντομότερο δυνατό μετά την έκδοση αυτής. Υπό τις ίδιες επιφυλάξεις, κάθε επακόλουθη απόφαση περί δεσμεύσεως κεφαλαίων πρέπει, κατ' αρχήν, να προηγείται κοινοποίηση των νέων επιβαρυντικών στοιχείων και ακρόαση (απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 137).

49 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο απέστειλε στον προσφεύγοντα έγγραφο στο οποίο εκθέτει το σκεπτικό του, στις 3 Ιανουαρίου 2008, μετά την έκδοση της αποφάσεως 2007/868/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και την κατάργηση της αποφάσεως 2007/445/ΕΚ (ΕΕ L 340, σ. 100), της οποίας το κείμενο είναι πανομοιότυπο με εκείνο των προγενέστερων αποφάσεων που περιέχουν το όνομά του. Ο προσφεύγων

διατύπωσε τις παρατηρήσεις του με επιστολή της 14ης Μαρτίου 2008. Το Συμβούλιο εξέτασε το περιεχόμενο της εν λόγω επιστολής πριν αποφασίσει να διατηρήσει με την προσβαλλόμενη απόφαση το όνομα του προσφεύγοντος στον επίμαχο κατάλογο. Με έγγραφο που απέστειλε στον προσφεύγοντα στις 15 Ιουλίου 2008, το οποίο περιελάμβανε την προσβαλλόμενη απόφαση και σκεπτικό πανομοιότυπο με εκείνο των προγενέστερων αποφάσεων που περιέχουν το όνομά του, το Συμβούλιο επισήμανε ότι, αφού εξέτασε την επιστολή του προσφεύγοντος της 14ης Μαρτίου 2008, εκτίμησε ότι από τον φάκελο της υποθέσεως δεν προέκυπτε κανένα νέο στοιχείο που να δικαιολογεί αλλαγή της θέσεώς του και ότι εξακολουθούσε να ισχύει η αιτιολογία που του είχε κοινοποιηθεί στο παρελθόν. Ως εκ τούτου, όσον αφορά το δικαίωμα ακροάσεως, το Συμβούλιο έδωσε στον προσφεύγοντα την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του επί του σκεπτικού του.

- 50 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας του προσφεύγοντος, και ιδίως του δικαιώματός του ακροάσεως.
- 51 Όσον αφορά την αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως που προέβαλε ο προσφεύγων, η εν λόγω υποχρέωση αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας. Πρέπει να υπομνησθεί, συναφώς, ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως βλαπτικής πράξεως σκοπεί, αφενός, να παράσχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η πράξη είναι όντως βάσιμη ή αν ενδεχομένως πάσχει από ελάττωμα λόγω του οποίου θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το κύρος της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και, αφετέρου, να παράσχει στον εν λόγω δικαστή τη δυνατότητα να ασκήσει τον έλεγχό του επί της νομιμότητας της ανωτέρω πράξεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου *Corus UK* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 145, και της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, *Dansk Rørindustri* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 462).
- 52 Το αντικείμενο της εγγυήσεως που αφορά την υποχρέωση αιτιολογήσεως, στο πλαίσιο εκδόσεως αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001, καθώς και οι περιορισμοί της εγγυήσεως αυτής που μπορούν νομίμως να επιβληθούν στους ενδιαφερομένους, στο πλαίσιο αυτό, προσδιορίστηκαν από το Πρωτοδικείο με την απόφασή του ΟΜΠΙ (σκέψεις 138 έως 151).

- 53 Από τις σκέψεις 143 έως 146 και 151 της αποφάσεως ΟΜΠΙ προκύπτει ότι τόσο η αιτιολογία της αρχικής αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων όσο και η αιτιολογία των μεταγενεστέρων αποφάσεων πρέπει να αφορά όχι μόνον τις νόμιμες προϋποθέσεις εφαρμογής του κανονισμού 2580/2001 και ειδικότερα την ύπαρξη εθνικής αποφάσεως αρμόδιας αρχής, αλλά και τους ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους το Συμβούλιο εκτιμά, στο πλαίσιο ασκήσεως της διακριτικής εξουσίας του εκτιμήσεως, ότι πρέπει να ληφθεί εις βάρος του ενδιαφερομένου το μέτρο της δεσμεύσεως κεφαλαίων.
- 54 Εξάλλου, τόσο από τη σκέψη 145 της αποφάσεως ΟΜΠΙ όσο και από το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, στο οποίο παραπέμπει, επίσης, το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001, προκύπτει ότι οι επακόλουθες αποφάσεις περί δεσμεύσεως κεφαλαίων εκδίδονται μετά από «επανεξέταση» της καταστάσεως του ενδιαφερομένου, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διατήρηση του ονόματός του στον επίμαχο κατάλογο «εξακολουθεί να δικαιολογείται», ενδεχομένως, βάσει νέων πληροφοριακών ή αποδεικτικών στοιχείων.
- 55 Συναφώς, το Πρωτοδικείο έχει πάντως κρίνει ότι, όταν η αιτιολογία μεταγενέστερης αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων είναι κατ' ουσίαν η ίδια με αυτήν που προβλήθηκε με προηγούμενη απόφαση, μπορεί να αρκεί απλή σχετική δήλωση, ιδίως όταν ο ενδιαφερόμενος είναι ομάδα ή οντότητα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, T-341/07, Sison κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2009, σ. II-3625, σκέψη 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 56 Εν προκειμένω, από το σκεπτικό που περιελήφθηκε στο έγγραφο με το οποίο κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα η προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η εγγραφή του ονόματός του στον επίμαχο κατάλογο στηρίζεται στο γεγονός ότι ο ανακριτής Νεαπόλεως εξέδωσε εις βάρος του προσωρινό ένταλμα συλλήψεως στις 9 Οκτωβρίου 2000. Ο προσφεύγων κατηγορείται για συμμετοχή σε συνωμοσία με σκοπό τη δημιουργία στην Ιταλία πυρήνα της ομάδας «Al-Takfir και Al-Hijra» (Al Takfir Wal

Hijra), η οποία δραστηριοποιείται στην Αλγερία από το 1992 και υποστηρίζει τρομοκρατικές δραστηριότητες καθώς και τη διακίνηση όπλων και τη νόθευση εγγράφων υπέρ τρομοκρατικών ομάδων της Αλγερίας. Η εν λόγω ιταλική δικαστική έρευνα η οποία βρισκόταν σε εξέλιξη δικαιολογούσε τη συμπερίληψη του ονόματος του προσφεύγοντος στον επίμαχο κατάλογο που επισυνάπτεται στην κοινή θέση 2001/931.

- 57 Επιπροσθέτως, πρέπει να υπομνησθεί η ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει το Συμβούλιο ως προς τα στοιχεία που λαμβάνει υπόψη για τη λήψη ή τη διατήρηση σε ισχύ του μέτρου της δεσμεύσεως κεφαλαίων. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να απαιτείται από το Συμβούλιο να επεξηγεί λεπτομερέστερα τους λόγους για τους οποίους η δέσμευση των κεφαλαίων του προσφεύγοντος συντελεί, συγκεκριμένα, στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας ή να αποδεικνύει ότι ο ενδιαφερόμενος θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαιά του για να τελέσει ή να διευκολύνει τρομοκρατικές πράξεις στο μέλλον (προπαρατεθείσες αποφάσεις ΟΜΠΙ, σκέψη 159, και Sison κατά Συμβουλίου, σκέψεις 65 και 66).
- 58 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω πραγματικών στοιχείων, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από έλλειψη αιτιολογίας.
- 59 Εξάλλου, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν έτυχε αποτελεσματικής ένδικης προστασίας. Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας συνιστά γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, απορρέουσα από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, η οποία έχει καθιερωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ και έχει επιβεβαιωθεί με το άρθρο 47 του Χάρτη του Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διακηρύχθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ C 364, σ. 1) (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Μαρτίου 2007, C-432/05, Unibet, Συλλογή 2007, σ. I-2271, σκέψη 37).

- 60 Επιπροσθέτως, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου σε άλλους τομείς (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Οκτωβρίου 1987, 222/86, Heylens κ.λπ., Συλλογή 1987, σ. 4097, σκέψη 15, και Dansk Røringindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 462 και 463), πρέπει να γίνει δεκτό, εν προκειμένω, ότι η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου, ο οποίος πρέπει να αφορά, μεταξύ άλλων, τη νομιμότητα της αιτιολογίας επί της οποίας στηρίχθηκε η συμπερίληψη του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο που επισυνάπτεται στην κοινή θέση 2001/931 και η οποία οδήγησε στην επιβολή στον ενδιαφερόμενο σειράς περιοριστικών μέτρων, συνεπάγεται ότι η επίμαχη κοινοτική αρχή οφείλει να κοινοποιήσει την αιτιολογία αυτή στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή οντότητα, κατά το μέτρο του δυνατού, είτε ταυτοχρόνως με την έκδοση της απόφασης περί συμπεριλήψεως του ονόματός του είτε τουλάχιστον το συντομότερο δυνατό μετά την έκδοση αυτής, προκειμένου να παρέχεται στους αποδέκτες της η δυνατότητα ασκήσεως, εντός των νομίμων προθεσμιών, του δικαιώματός τους προσφυγής. Όσον αφορά τις μεταγενέστερες αποφάσεις περί δεσμεύσεως κεφαλαίων που εκδίδει το Συμβούλιο στο πλαίσιο της επανεξετάσεως σε τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο, και το ζήτημα αν είναι δικαιολογημένη η διατήρηση του ονόματος των ενδιαφερομένων στον επίμαχο κατάλογο που προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, δεν είναι πλέον αναγκαίο να υπάρξει αιφνιδιασμός για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των κυρώσεων. Κάθε επακόλουθη απόφαση περί δεσμεύσεως κεφαλαίων πρέπει, συνεπώς, να προηγείται νέα δυνατότητα ακροάσεως και, ενδεχομένως, κοινοποίηση των νέων επιβαρυντικών στοιχείων (απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 131· βλ. επίσης, συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, C-402/05 P και C-415/05 P, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-6351, σκέψη 338, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 2007, T-47/03, Sison κατά Συμβουλίου, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψεις 212 και 213).
- 61 Από τις ανωτέρω σκέψεις 55 και 56 προκύπτει ότι κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα η προσβαλλόμενη απόφαση και το σκεπτικό της με έγγραφο που φέρει την ίδια ημερομηνία με την ημερομηνία εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, το Συμβούλιο παρέσχε τη δυνατότητα στον μεν προσφεύγοντα να υπερασπισθεί τα δικαιώματά του και να αποφασίσει εν πλήρη γνώσει της καταστάσεως αν είναι επωφελές να προσφύγει ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, στον δε κοινοτικό δικαστή να ασκήσει πλήρως τον έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 62 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι, εν προκειμένω, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας.

- 63 Όσον αφορά την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας, η οποία καθιερώνεται με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ και το άρθρο 48, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης, πρέπει να σημειωθεί ότι συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα που παρέχει στους ιδιώτες δικαιώματα, την τήρηση των οποίων πρέπει να διασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 4ης Οκτωβρίου 2006, T-193/04, Tillack κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3995, σκέψη 121, και της 12ης Οκτωβρίου 2007, T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4225, σκέψη 75).
- 64 Ο σεβασμός του τεκμηρίου αθωότητας επιτάσσει ότι όποιος κατηγορείται για τέλεση αδικήματος τεκμαίρεται αθώς μέχρι αποδείξεως της ενοχής του σύμφωνα με τον νόμο. Εντούτοις, η αρχή αυτή δεν αποκλείει τη λήψη προσωρινών μέτρων, τα οποία δεν συνιστούν κυρώσεις και δεν προδικάζουν την αθωότητα ή την ενοχή του οικείου προσώπου. Τέτοιου είδους προσωρινά μέτρα πρέπει, μεταξύ άλλων, να προβλέπονται από τον νόμο, να λαμβάνονται από αρμόδια αρχή και να είναι χρονικώς περιορισμένα (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 2ας Σεπτεμβρίου 2009, T-37/07 και T-323/07, El Morabit κατά Συμβουλίου, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 40).
- 65 Το άρθρο 2 της κοινής θέσεως 2001/931 προβλέπει ότι η Κοινότητα αποφασίζει τη δέσμευση κεφαλαίων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 1, παράγραφος 4. Συναφώς, η δέσμευση κεφαλαίων που επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία.
- 66 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, το Συμβούλιο οφείλει να εξετάζει τον κατάλογο σε τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δικαιολογείται η διατήρηση στον κατάλογο του ονόματος των οικείων προσώπων και οντοτήτων. Συναφώς, η δέσμευση κεφαλαίων που επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα αποφασίσθηκε από αρμόδια αρχή και είναι χρονικώς περιορισμένη.

- 67 Επιπροσθέτως, πρέπει να επισημανθεί ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα που έλαβε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων των ενδιαφερομένων ως προϊόντων εγκλήματος, αλλά την προσωρινή δέσμευσή τους. Ως εκ τούτου, τα μέτρα αυτά δεν συνιστούν κύρωση ούτε ενέχουν οποιαδήποτε κατηγορία τέτοιου είδους (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 2007, *Sison* κατά Συμβουλίου, σκέψη 101).
- 68 Συγκεκριμένα, η απόφαση του Συμβουλίου, η οποία στηρίζεται, μεταξύ άλλων, σε απόφαση αρμόδιας εθνικής αρχής, δεν διαπιστώνει ότι όντως τελέστηκε αξιόποινη πράξη, αλλά έχει εκδοθεί στο πλαίσιο και για τους σκοπούς διοικητικής διαδικασίας προσωρινής φύσεως με μοναδικό σκοπό να παράσχει στο Συμβούλιο τη δυνατότητα αποτελεσματικής δράσεως κατά της χρηματοδοτήσεως της τρομοκρατίας.
- 69 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931 και του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001, ήτοι διατάξεων που θεσπίζουν μια μορφή ειδικής συνεργασίας μεταξύ του Συμβουλίου και των κρατών μελών, στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας, η αρχή αυτή συνεπάγεται, για το Συμβούλιο, την υποχρέωση να στηρίζεται κατά το μέτρο του δυνατού στην εκτίμηση της αρμόδιας εθνικής αρχής, τουλάχιστον αν πρόκειται για δικαστική αρχή, ιδίως όσον αφορά την ύπαρξη των «σοβαρών και αξιοπίστων αποδείξεων ή ενδείξεων» στις οποίες στηρίζεται η απόφασή της (απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 124).
- 70 Από τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως προκύπτει ότι το Συμβούλιο ενήργησε σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931

και τον κανονισμό 2580/2001. Το Συμβούλιο, στηριζόμενο σε απόφαση ανακριτή ενός κράτους μέλους και γνωστοποιώντας στον προσφεύγοντα, με έγγραφο της 15ης Ιουλίου 2008, τους λόγους για τους οποίους περιλήφθηκε το όνομά του στον επίμαχο κατάλογο, τήρησε τις υποχρεώσεις που υπέχει από την κοινοτική νομοθεσία.

- 71 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι, εν προκειμένω, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από προσβολή της αρχής του τεκμηρίου αθωότητας.
- 72 Όσον αφορά τη φερόμενη προσβολή του δικαιώματος για αμερόληπτο δικαστή και τον σεβασμό του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, ο προσφεύγων δεν προσκόμισε επαρκή στοιχεία προς στήριξη των επιχειρημάτων του. Οι αιτιάσεις αυτές πρέπει να απορριφθούν βάσει του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της τηρήσεως της εθνικής ποινικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, ο έλεγχος αυτός εναπόκειται αποκλειστικώς στις ιταλικές αρχές ή, κατόπιν προσφυγής του ενδιαφερομένου, στο αρμόδιο εθνικό δικαστήριο. Ομοίως, κατ' αρχήν, δεν εναπόκειται στο Συμβούλιο να αποφανθεί επί του συννόμου της διαδικασίας που κινήθηκε κατά του ενδιαφερομένου και κατέληξε στην εν λόγω απόφαση, την οποία προβλέπει το εφαρμοστέο δίκαιο του κράτους μέλους, ή επί του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου εκ μέρους των εθνικών αρχών. Η εξουσία αυτή ανήκει, συγκεκριμένα, αποκλειστικώς στα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, ενδεχομένως δε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 121, και, κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Απριλίου 2003, T-353/00, Le Pen κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 2003, σ. II-1729, σκέψη 91, επικυρωθείσα κατόπιν αναιρέσεως με την απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2005, C-208/03 P, Le Pen κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 2005, σ. I-6051).
- 73 Όσον αφορά τους περιορισμούς στα δικαιώματα της ιδιοκτησίας και της ασκήσεως οικονομικής δραστηριότητας που προβάλλει ο προσφεύγων, πρέπει να επιστημανθεί

ότι, κατά πάγια νομολογία, τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν αποτελούν απόλυτα πρόνομια και ότι στην άσκησή τους μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί δικαιολογούμενοι από σκοπούς γενικού συμφέροντος τους οποίους επιδιώκει η Κοινότητα. Ως εκ τούτου, κάθε περιοριστικό μέτρο οικονομικής ή χρηματοοικονομικής φύσεως συνεπάγεται, εξ ορισμού, αποτελέσματα που θίγουν τα δικαιώματα της ιδιοκτησίας και της ελεύθερης ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, προξενώντας έτσι ζημία, ιδίως σε πρόσωπα τα οποία ασκούν τις δραστηριότητες που τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα σκοπούν να εμποδίσουν. Η σημασία των σκοπών που επιδιώκει η επίδικη κανονιστική ρύθμιση είναι ικανή να δικαιολογήσει τις έστω και σοβαρές αρνητικές συνέπειες για ορισμένους επιχειρηματίες (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιουλίου 1996, C-84/95, *Bosphorus*, Συλλογή 1996, σ. I-3953, σκέψεις 21 έως 23, και προπαρατεθείσα απόφαση *Kadi και Al Barakaat International Foundation* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψεις 355 και 361).

⁷⁴ Εν προκειμένω, η ελευθερία ασκήσεως μιας οικονομικής δραστηριότητας και το δικαίωμα ιδιοκτησίας του προσφεύγοντος περιορίζονται σημαντικώς από την εκδοθείσα προσβαλλόμενη απόφαση, καθόσον ο προσφεύγων δεν μπορεί να διαθέσει τα ευρισκόμενα εντός της Κοινότητας κεφάλαιά του, παρά μόνον κατόπιν ειδικών αδειών. Εντούτοις, λόγω της πρωταρχικής σημασίας της διατηρήσεως της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας, τα προξενούμενα μειονεκτήματα δεν είναι ανεπαρκή ή δυσανάλογα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς, τούτο δε κατά μείζονα λόγο διότι το άρθρο 5 του κανονισμού 2580/2001 προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στα πρόσωπα που θίγονται από το μέτρο της δεσμεύσεως κεφαλαίων να καλύψουν τις βασικές δαπάνες τους (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση *El Morabit* κατά Συμβουλίου, σκέψη 62).

⁷⁵ Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων και έλλειψη αιτιολογίας.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από πλάνη εκτιμήσεως και κατάχρηση εξουσίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 76 Κατά τον προσφεύγοντα, η εκ μέρους του Συμβουλίου παραπομπή στην ιταλική δικαστική διαδικασία, η οποία έχει ανασταλεί από το έτος 2001, δεν συνιστά επαρκή αιτιολογία για τη διατήρηση του ονόματός του στον επίμαχο κατάλογο. Ο προσφεύγων φρονεί ότι η διαδικασία αυτή έχει περατωθεί και ο ίδιος έχει αθωωθεί.
- 77 Ως εκ τούτου, ο προσφεύγων προβάλλει πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά τη συμμετοχή του σε τρομοκρατικές δραστηριότητες και κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους του Συμβουλίου.
- 78 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την παρεμβαίνουσα, αμφισβητεί το σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε ο προσφεύγων προς στήριξη του δευτέρου λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 79 Όσον αφορά τη φερόμενη πλάνη εκτιμήσεως που προέβαλε ο προσφεύγων, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 115 και 116 της αποφάσεως ΟΜΠΙ, τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν την εφαρμογή του μέτρου της δεσμεύσεως κεφαλαίων σε ορισμένο πρόσωπο, ομάδα ή οντότητα καθορίζονται από το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001.

80 Εν προκειμένω, η οικεία ρύθμιση προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001, κατά το οποίο το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, καταρτίζει, αναθεωρεί και τροποποιεί τον κατάλογο των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων επί των οποίων εφαρμόζεται ο εν λόγω κανονισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφοι 4 έως 6, της κοινής θέσεως 2001/931. Ο επίμαχος κατάλογος πρέπει συνεπώς να καταρτίζεται, κατά τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931, βάσει ακριβών πληροφοριών ή στοιχείων του σχετικού φακέλου από τα οποία να προκύπτει ότι έχει ληφθεί απόφαση από αρμόδια αρχή έναντι συγκεκριμένων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων, είτε η εν λόγω απόφαση αφορά την έναρξη ανακριτικών πράξεων ή την άσκηση ποινικής δίωξης για τρομοκρατική πράξη ή για την απόπειρα τελέσεως ή τη συμμετοχή ή τη διευκόλυνση μιας τέτοιας πράξεως βάσει σοβαρών και αξιόπιστων αποδείξεων ή ενδείξεων, είτε καταδίκη για τέτοιες πράξεις. Ως «αρμόδια αρχή» νοείται δικαστική αρχή ή, αν οι δικαστικές αρχές δεν έχουν καμία αρμοδιότητα επί του ζητήματος αυτού, ισοδύναμη αρμόδια αρχή στον εν λόγω τομέα. Περαιτέρω, τα ονόματα των προσώπων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο εξετάζονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η διατήρησή τους στον κατάλογο δικαιολογείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931 (απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 116).

81 Με τη σκέψη 117 της αποφάσεως ΟΜΠΙ και τη σκέψη 131 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2008, T-256/07, People's Mojahedin Organization of Iran κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2008, σ. II-3019, στο εξής: απόφαση ΡΜΟΙ), το Πρωτοδικείο συνήγαγε από τις διατάξεις αυτές ότι η διαδικασία που μπορεί να καταλήξει στη λήψη του μέτρου της δεσμεύσεως κεφαλαίων βάσει της σχετικής ρυθμίσεως διεξάγεται σε δύο επίπεδα, ήτοι σε εθνικό και σε κοινοτικό επίπεδο. Κατ' αρχάς, μια αρμόδια εθνική αρχή, κατά κανόνα δικαστική, πρέπει να λάβει έναντι του ενδιαφερομένου απόφαση εμπίπτουσα στον ορισμό του άρθρου 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931. Αν πρόκειται για απόφαση περί έναρξεως ανακριτικών πράξεων ή ασκήσεως ποινικής δίωξης, η απόφαση αυτή πρέπει να στηρίζεται σε σοβαρές και αξιόπιστες αποδείξεις ή ενδείξεις. Εν συνεχεία, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, πρέπει να αποφασίσει να περιλάβει τον ενδιαφερόμενο στον επίμαχο κατάλογο, βάσει ακριβών πληροφοριών ή στοιχείων του σχετικού φακέλου από τα οποία να προκύπτει ότι έχει ληφθεί μια τέτοια απόφαση. Κατόπιν τούτου, το Συμβούλιο πρέπει να εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο, αν εξακολουθεί να δικαιολογείται η διατήρηση του ονόματος του ενδιαφερομένου στον επίμαχο κατάλογο. Συναφώς, ο έλεγχος της υπάρξεως αποφάσεως εθνικής αρχής εμπίπτουσας στον εν λόγω ορισμό αποτελεί ουσιαστικό

προαπαιτούμενο της εκδόσεως, εκ μέρους του Συμβουλίου, αρχικής αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, ενώ ο έλεγχος σχετικά με τη συνέχεια που μπορεί να έχει η απόφαση αυτή σε εθνικό επίπεδο είναι απαραίτητος στο πλαίσιο της εκδόσεως επακόλουθης αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων.

82 Όπως κρίθηκε με τη σκέψη 134 της αποφάσεως ΡΜΟΙ, καίτοι το Συμβούλιο φέρει πράγματι το βάρος να αποδείξει ότι η δέσμευση των κεφαλαίων ενός προσώπου, μιας ομάδας ή μιας οντότητας είναι ή εξακολουθεί να είναι νομικώς δικαιολογημένη βάσει της σχετικής νομοθεσίας, εντούτοις, το βάρος αυτό έχει σχετικά περιορισμένο αντικείμενο στο πλαίσιο της κοινοτικής διαδικασίας δεσμεύσεως κεφαλαίων. Στην περίπτωση επακόλουθης αποφάσεως περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, κατόπιν επανεξετάσεως, το βάρος αποδείξεως αφορά κατ' ουσίαν το ζήτημα αν η δέσμευση κεφαλαίων εξακολουθεί να δικαιολογείται, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων της υποθέσεως και ειδικότερα της περαιτέρω τύχης της εν λόγω αποφάσεως της αρμόδιας εθνικής αρχής.

83 Με τη σκέψη 159 της αποφάσεως ΟΜΠΙ έγινε δεκτό, όσον αφορά τον έλεγχο που ασκεί το Πρωτοδικείο, ότι το Συμβούλιο διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως ως προς τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων βάσει των άρθρων 60 ΕΚ, 301 ΕΚ και 308 ΕΚ, σύμφωνα με κοινή θέση εκδοθείσα στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Η εν λόγω εξουσία εκτιμήσεως αφορά, ιδίως, τις εκτιμήσεις σκοπιμότητας στις οποίες στηρίζονται τέτοιου είδους αποφάσεις. Παρά ταύτα, καίτοι το Πρωτοδικείο αναγνωρίζει υπέρ του Συμβουλίου περιθώριο εκτιμήσεως στον τομέα αυτόν, εντούτοις αυτό δεν σημαίνει ότι δεν οφείλει να ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο το όργανο αυτό ερμηνεύει τα κρίσιμα στοιχεία. Πράγματι, ο κοινοτικός δικαστής οφείλει όχι μόνο να ελέγχει την ουσιαστική ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων των οποίων γίνεται επίκληση, την αξιοπιστία και τη συνοχή τους, αλλ' οφείλει επίσης να ελέγχει αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο των ληπτέων υπόψη συναφών στοιχείων για την εκτίμηση της καταστάσεως και αν είναι ικανά να θεμελιώσουν τα εξ αυτών αρυόμενα συμπεράσματα. Πάντως, στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, δεν

μπορεί να υποκαταστήσει το Συμβούλιο στην εκτίμησή του περί της σκοπιμότητας (απόφαση ΡΜΟΙ, σκέψη 138· βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2007, C-525/04 P, Ισπανία κατά Lenzing, Συλλογή 2007, σ. I-9947, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 84 Ως εκ τούτου πρέπει να εξετασθεί αν η απόφαση του ανακριτή Νεαπόλεως πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι ο επίμαχος κατάλογος καταρτίζεται από το Συμβούλιο «βάσει ακριβών πληροφοριών ή στοιχείων του σχετικού φακέλου τα οποία δεικνύουν ότι έχει ληφθεί απόφαση από αρμόδια αρχή έναντι συγκεκριμένων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων, είτε η εν λόγω απόφαση αφορά την έναρξη ανακριτικών πράξεων ή ποινικής διώξεως για μια τρομοκρατική πράξη ή την απόπειρα τέλεσης ή τη συμμετοχή ή τη διευκόλυνση μιας τέτοιας πράξης βάσει σοβαρών και αξιοπίστων αποδείξεων ή ενδείξεων είτε καταδίκη για τέτοιες πράξεις [...] για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου ως “αρμόδια αρχή” νοείται δικαστική αρχή ή, εάν δικαστικές αρχές δεν έχουν αρμοδιότητα στον τομέα τον οποίο καλύπτει η παρούσα παράγραφος, ισοδύναμη αρμόδια αρχή στον εν λόγω τομέα».
- 85 Εν προκειμένω, δικαστική αρχή κράτους μέλους, και συγκεκριμένα ο ανακριτής Νεαπόλεως, εξέδωσε προσωρινό ένταλμα συλλήψεως του προσφεύγοντος, ο οποίος κατηγορούνταν για συμμετοχή σε τρομοκρατικές δραστηριότητες, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3, της κοινής θέσεως 2001/931.
- 86 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931 και του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001, ήτοι διατάξεων που θεσπίζουν μια μορφή ειδικής συνεργασίας

μεταξύ του Συμβουλίου και των κρατών μελών, στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας, η αρχή αυτή συνεπάγεται, για το Συμβούλιο, την υποχρέωση να στηρίζεται κατά το μέτρο του δυνατού στην εκτίμηση της αρμόδιας εθνικής αρχής, τουλάχιστον αν πρόκειται για δικαστική αρχή, ιδίως όσον αφορά την ύπαρξη των «σοβαρών και αξιοπίστων αποδείξεων ή ενδείξεων» στις οποίες στηρίζεται η απόφασή της (απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 124).

87 Από τα πραγματικά περιστατικά της εν λόγω υποθέσεως προκύπτει ότι το Συμβούλιο ενήργησε σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931 και τον κανονισμό 2580/2001. Στηριζόμενο σε απόφαση που εξέδωσε εθνικός δικαστής και γνωστοποιώντας στον προσφεύγοντα, με έγγραφο της 15ης Ιουλίου 2008, τους λόγους για τους οποίους περιλήφθηκε το όνομά του στον επίμαχο κατάλογο, το Συμβούλιο εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που υπέχει από την κοινοτική νομοθεσία. Ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από πλάνη εκτιμήσεως.

88 Όσον αφορά την κατάχρηση εξουσίας, ο προσφεύγων δεν προσκόμισε κανένα ακριβές στοιχείο που να στηρίζει το εν λόγω επιχείρημα και να αποδεικνύει ότι το θεσμικό όργανο επεδίωκε, με την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, σκοπό διάφορο εκείνου για τον οποίο του απονεμήθηκαν οι σχετικές εξουσίες (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Φεβρουαρίου 1982, 817/79, Βυγι κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 245, σκέψη 28). Εν πάση περιπτώσει, από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι το Συμβούλιο ενήργησε εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που του απονέμουν η Συνθήκη και η σχετική νομοθεσία της Ένωσης, με αποτέλεσμα να πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από κατάχρηση εξουσίας.

89 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να απορριφθεί ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως.

2. Επί της αγωγής αποζημιώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ⁹⁰ Όσον αφορά την αγωγή αποζημιώσεως, ο προσφεύγων εκτιμά ότι υπέστη σοβαρή ζημία τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο εκ της συμπεριλήψεως του ονόματός του στον επίμαχο κατάλογο. Αυτός και η σύζυγός του υπήρξαν θύματα «στιγματισμού», ο οποίος είχε επιπτώσεις στην ιδιωτική και κοινωνική ζωή τους. Δεν μπορεί πλέον να λάβει θεώρηση εισόδου και να εργασθεί στη Γερμανία. Καθόσον δεν προβλήθηκε εις βάρος του καμία συγκεκριμένη αιτίαση, δεν είχε τη δυνατότητα να αμυνθεί. Ως εκ τούτου, ο προσφεύγων ζητεί χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης που υπέστη, για την εκτίμηση του ύψους της οποίας επαφίεται στην κρίση του Γενικού Δικαστηρίου. Εκτιμά ότι το ποσό των 2000 ευρώ συνιστά το ελάχιστο ποσό εν προκειμένω.
- ⁹¹ Το Συμβούλιο φρονεί ότι η αγωγή αποζημιώσεως είναι απαράδεκτη ελλείψει επιχειρηματολογίας. Επικουρικώς, το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την παρεμβαίνουσα, αμφισβητεί το σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε ο προσφεύγων προς στήριξη της αγωγής αποζημιώσεως.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- ⁹² Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει, εκ προοιμίου, τη βασιμότητα της αγωγής αποζημιώσεως. Πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της εξαρτάται

από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων, ήτοι του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτομένης στα θεσμικά όργανα συμπεριφοράς, του υποστατού της ζημίας και της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλομένης συμπεριφοράς και της προβαλλομένης ζημίας (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2005, T-69/00, FIAMM και FIAMM Technologies κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-5393, σκέψη 85 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 93 Δεδομένου ότι αυτές οι τρεις προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας είναι σωρευτικές, η έλλειψη μιας απ' αυτές αρκεί για την απόρριψη της αγωγής αποζημιώσεως, χωρίς να είναι αναγκαία η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Σεπτεμβρίου 2006, T-226/01, CAS Succhi di Frutta κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-2763, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 94 Εν προκειμένω, εξετάστηκαν και απορρίφθηκαν όλα τα επιχειρήματα που προέβαλε ο προσφεύγων για να αποδείξει τον παράνομο χαρακτήρα της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η ευθύνη της Ένωσης δεν μπορεί, συνεπώς, να θεμελιωθεί στον φερόμενο παράνομο χαρακτήρα της εν λόγω αποφάσεως.
- 95 Ως εκ τούτου, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Συμβούλιο, πρέπει να απορριφθεί, εν πάση περιπτώσει, η αγωγή αποζημιώσεως του προσφεύγοντος ως αβάσιμη.
- 96 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή-αγωγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁹⁷ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τα αιτήματα του Συμβουλίου.
- ⁹⁸ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Η Ιταλική Δημοκρατία θα φέρει, συνεπώς, τα δικαστικά έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή.
- 2) Ο S. Fahas φέρει, πλην των δικών του εξόδων, τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Η Ιταλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Δεκεμβρίου 2010.

(υπογραφές)